

„Luka Kotor“ AD

Park Slobode 1, 85330 Kotor, Crna Gora

www.portofkotor.com; e-mail: portofkotor@t-com.me

"LUKA KOTOR" AD

Broj, 0302-908

Kotor, 12.05.2021

PRIMJENA MJERA I SMJERNICE ZA RAD LUKE KOTOR A.D.

U USLOVIMA PANDEMIJE COVID-19

Lkp.30

IZRADIO:

dr Pavle Popović

PREGLEDAO: dr Tena Božović

ODOBRIO: v.d. izvršni direktor Marko Radulović

(potpis)

(potpis)

(potpis)

Izdanje	1
Izmjena	0
Datum važećeg izdanja	12.05.2021.
Datum prvog izdanja	12.05.2021.

SADRŽAJ

1.	PREDMET	4
2.	PODRUČJE PRIMJENE	4
3.	ODGOVORNOST	4
4.	TERMINI, DEFINICIJE I SKRAĆENICE	5
5.	VEZA SA DRUGIM DOKUMENTIMA	6
6.	OPŠTE MJERE ZAŠTITE ZDRAVLJA	7
6.1	<i>Uopšteno o COVID-19</i>	7
6.1.1	Simptomi korona virusa	7
6.1.2	Opšte smjernice – prenošenje virusa	8
7.	OBAVEZNE MJERE I PRAVILA ZAŠTITE ZDRAVLJA	8
7.1.	Komunikacija sa HES i ZSI	8
7.2.	Prijavlivanje i tretiranje zaposlenih sa mogućim simptomima	9
7.3.	Opšta pravila	10
7.3.1	Pravila za korisnike lučkih usluga u Luci Kotor AD	10
7.3.2	Pravila za ukrcaj/iskrcaj putnika sa plovnih objekata u Luci Kotor AD	10
7.3.3	Pravila za ukrcaj/iskrcaj putnika	11
7.4.	Ograničenje broja osoba na M.P.G.P Kotor i kontrola redova	12
7.5.	Mjerenje temperature	13
7.6.	Lična zaštitna oprema i higijena	13
7.6.1	Obaveza nošenja maske za lice	13
7.6.2	Obaveza nošenja zaštitnih rukavica	14
7.6.3	Obavezna dezinfekcija ruku	14
7.6.4	Dezinfekcija obuće	15
7.6.5	Mjere lične zaštite i zaštite ostalih lica	16
7.7	Objavljivanje mjera zaštite zdravlja	20
7.7.1	Dodatno informisanje putnika	21
7.7.2	Tretiranje putnika koji se ne pridržavaju preventivnih mjera	23
7.7.3	Mjere koje se primjenjuju u Luci Kotor AD	23
8.	ODGOVORNOSTI I OBAVEZE	24
8.1	Odgovornosti menadžmenta Luke Kotor u primjeni zdravstveno-zaštitnih mjera	24
8.2	Organizacija stručne obuke osposobljenosti radnika „Luka Kotor“ A.D.	25
8.2.1	Stručna osposobljenost korisnika lučkih usluga	25
8.3	Zdravstveni pregledi zaposlenih	25
8.3.1	Način utvrđivanja i provjere zdravstvenog stanja	25
8.4	Obaveze zaposlenih u primjeni preventivnih mjera zaštite zdravlja u Luci Kotor	25
8.4.1	Obaveze referenta održavanja i zaštite na radu	25
8.4.2	Obaveze rukovodioca unutrašnje službe zaštite i PFSO oficira	26
8.4.3	Obaveze domaćice zgrade/ higijeničarke	26
8.4.4	Obaveze lučkih radnika	26
8.4.5	Obaveze IT službenika	27
8.4.6	Obaveze zaposlenih na šalteru (stražarka kućica)	27
8.4.7	Obaveze ostalih zaposlenih	27
8.5	Organizacija primjene mjera i nadzor usaglašenosti nad sprovođenjem mjera	27
9.	UPUTSTVA I ZAPISI	29
9.1	Izlazna dokumentacija	29
	<i>Kontrolni list čišćenja/dezinfekcije</i>	29
10.	PRILOZI	29

1. PREDMET

Ova procedura predstavlja osnovu za primjenu mjera zaštite javnog zdravlja u okolnostima pandemije oboljenja COVID-19 u Luci Kotor od strane korisnika lučkih usluga i drugih subjekata i pružalaca usluga koji obavljaju djelatnosti na M.P.G.P Kotor. Istim se definiše odnos između Luke Kotor, klijenata (putnika, članova posade) i agenata, kao i procedure primjenjive na sve učesnike direktno povezane sa radom lučkog terminala i marine kojima upravlja "Luka Kotor" A.D.

Dokument se bazira na instrukcijama definisanih u vodiču, sigurnosno-zdravstvenom protokolu za COVID-19 dostavljenog od Ministarstva zdravlja i Ministarstva ekonomskog razvoja Crne Gore, Instituta za javno zdravlje Crne Gore i regulativama Svjetske zdravstvene organizacije (*World Health Organisation* u daljem tekstu WHO).

Predmet ove procedure je definisanje smjernica za rad „Luka Kotor“ A.D. u uslovima COVID-19, a one podrazumjevaju sledeće:

- utvrđivanje preventivnih mjera za sprečavanje prenošenja virusa (COVID-19) ;
- utvrđivanje mjera zaštite i zdravlja na radu i način njihovog sprovođenja;
- utvrđivanje prava, obaveza i odgovornosti svih zaposlenih;
- utvrđivanje i provjeru zdravstvenih stanja zaposlenih;
- utvrđivanje mjera i provjeru osposobljenosti zaposlenih za bezbjedan rad;
- utvrđivanje sredstava i opreme lične zaštite na radu.

Operativni postupci koji se sprovode ovim protokolom za cilj imaju sledeće:

- sigurnost, zdravlje i bezbjednost putnika, posade, zaposlenih, i građana Kotora.
- da se razvije zajednički skup osnovnih pravila (procedura) kojima će se usaglasiti djelovanje svih subjekata uključenih direktno u realizaciju usluge kruzing brodovima i jahtama koje uplovljavaju u luku Kotor.
- da podržavaju protokole kruzing kompanija čiji brodovi uplovljavaju.

2. PODRUČJE PRIMJENE

- Ova procedura se primenjuje na cijelom području „ Luka Kotor“ AD. (u daljem tekstu Kompanija) i sinhronizovana je sa Planom upravljanja lučkim područjem za smještaj stranih plovnih objekata i njihovih posada za vrijeme trajanja pandemije COVID 19 (0308-1721 od 01.10.2020g);

3. ODGOVORNOST

Za uspostavljanje, primjenu i održavanje ovog uputstva odgovoran je:

- Izvršni direktor;

- Zamjenik izvršnog direktora;
- Direktor administrativnog sektora;
- Direktor sektora lučkih usluga;
- Rukovodioci službi;

a) Ovu proceduru sprovode:

- oficir za bezbjednost luke i njegov zamjenik;
- rukovodilac unutrašnje službe zaštite;
- referent održavanja, zaštite na radu i protivpožarne opreme;

4. TERMINI, DEFINICIJE I SKRAĆENICE

U ovoj proceduri primjenjuju se termini i definicije dati u (ISO 45001:2018, Lkp 29 Zaštita i zdravlje na radu, Plan bezbjednosti Luke Kotor).

Pored toga, u ovoj proceduri koriste se sledeće definicije:

- **COVID 19** - Ime pandemijske bolesti koju izaziva korona virus i koja se širi svijetom. Izaziva je novi soj korona virusa koji se pojavio u gradu Vuhanu, Kina.
- **Korona virus** - Virus iz porodice virusa koji uključuju MERS-CoV (Middle East Respiratory Syndrom) i SARS-CoV (Severe Acute Respiratory Syndrom).
- **SARS-CoV-2** - Naučno ime virusa koji je uzročnik bolesti COVID-19. Znači – ozbiljni akutni respiratorni sindrom korona virus 2 (eng. severe acute respiratory syndrome coronavirus 2).
- **Fizičko distanciranje (ili socijalno distanciranje)** - Mjere koje limitiraju direktnu fizičku interakciju među ljudima, kako bi se spriječila infekcija, odnosi se i na ljude koji nemaju sindrome bolesti.
- **Samoizolacija** - Ozbiljnija mjera fizičkog distanciranja koja se obično odnosi na ljude koji su se izolovali zato što spadaju u visokorizičnu grupu osjetljivu na infekciju.
- **Zatvaranje (eng. Lockdown)** - Termin koji se često koristi za naredbu koja je obavezna, a izdaju je vlasti i odnosi se na stanovnike određenog grada, regije ili drugih lokaliteta, poput opština, da ostanu kod kuće kako bi se izbjeglo širenje infekcije.
- **Mjere zaštite i zdravlja na radu** – predstavljaju dio prevencije i preduzimaju se u cilju poboljšanja zaštite i/ili higijene i/ili zdravlja zaposlenog;

U ovom uputstvu se koriste sledeće skraćenice:

M.P.G.P	Međunarodni pogranični granični prelaz
WHO	Svjetska zdravstvena organizacija (<i>World Health Organisation</i>)
HES	Higijensko-epidemiološka služba - Institut za javno zdravlje Crne Gore
ZSI	Zdravstveno-sanitarna inspekcija - Uprava za inspekcijske poslove Crne Gore
KDK	Kontra-diverziona kontrola
SGP MPGP	Stanica granične policije međunarodnog graničnog prelaza Kotor
CI MPGP	Carinska Ispostava međunarodnog graničnog prelaza Kotor
PPE	Lična zaštitna oprema (<i>Personal protective equipment</i>)
QMS	Sistem menadžmenta kvalitetom (<i>Quality Management System</i>)
OHS	Sistem upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednošću na radu
PPU LK	Plan prihvatanja i upravljanja lučkim područjem za smještaj plovni obekata i njihovih posada za vrijeme trajanja pandemije COVID -19

5. VEZA SA DRUGIM DOKUMENTIMA

- a) Ovaj dokument proizlazi iz Poslovnika IMS (QMS+EMS).
- b) Sledeći referentni dokumenti neophodni su za primjenu ovog dokumenta:
- ISO 9000, Sistemi menadžmenta kvalitetom – Osnove i rečnik;
  - ISO 9001, Sistemi menadžmenta kvalitetom – Zahtjevi;
  - ISO 45001, Sistem upravljanja zaštitom zdravlja i bezbjednošću na radu;
  - Vodič kroz sigurnosno-zdravstvene protokole za COVID- 19 (Vodič Ministarstva zdravlja i ekonomskog razvoja Crne Gore);
  - Zakon o zaštiti i zdravlja na radu (Sl. CG –br:34/14 i 44/18);
  - Zakon o zaštiti i spašavanju (Sl. list CG", br. 13 od 18. dec. 2007, 5/08, 86/09, 32/11, 54/16);
  - Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu – Luka Kotor (0202- 756/1 od 13.05.2016g);
  - Plan bezbjednosti Luke Kotor;

- Plan zaštite i spašavanja (0307-390/1 od 02.04.2015g).
- Plan prihvatanja i upravljanja lučkim područjem za smještaj plovnih obkekata i njihovih posada za vrijeme trajanja pandemije COVID -19 (0308 – 1721 od 01.10.2020g).

6. OPŠTE MJERE ZAŠTITE ZDRAVLJA

6.1 Uopšteno o COVID-19

Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji koronavirusi (COVID-19) su velika grupa virusa koji uzrokuju respiratorne bolesti kod sisara i ptica. Kod ljudi, virusi izazivaju respiratorne infekcije, u rasponu od uobičajene prehlade do težih bolesti kao što su bliskoistočni akutni respiratorni sindrom (MERS) i teški akutni respiratorni sindrom (SARS). Uobičajeni znakovi infekcije uključuju respiratorne simptome, temperaturu, suv kašalj, malaksalost, kratkoću daha i probleme sa disanjem. U težim slučajevima infekcija može izazvati upalu pluća, ozbiljne akutne respiratorne bolesti, pa čak i smrt.

Oboljenje COVID-19 se prenosi putem respiratornih kapljica, koje se izdišu od strane oboljele osobe, a naročito kada oboljela osoba kašlje, kija ili priča, te ih potom direktno udahne druga osoba ili ih kontaktnim prenosom, najčešće preko ruku oboljele i zdrave osobe, koja potom dodirne lice i udahne čestice koje nose virus. Virus takođe može biti prenešen putem vremenski bliskog kontakta ruku oboljele i zdrave osobu sa istim površinama.

Najveći udio zaraza je uzrokovan bliskim kontaktom sa oboljelom osobom. Pod bliskim kontaktom se obično smatra boravak na rastojanju 1-2 metra u trajanju od 15 minuta. Prenosjenje novog koronavirusa se uobičajeno dešava mnogo češće putem respiratornih kapljica nego preko kontaminiranih površina i predmeta.

Imajući navedeno u vidu kao i sveukupni uticaj pandemije COVID-19 neophodna je potpuna promjena svijesti, uvođenje, nadgradnja i primjena procedura iz Plana bezbjednosti I IMS-a Luke Kotor radi očuvanja zdravlja korisnika lučkih usluga, kao i zdravlja zaposlenih i drugih subjekata koji obavljaju djelatnosti na međunarodnom graničnom prelazu Luke Kotor (u daljem tekstu M.P.G.P Kotor).

6.1.1 Simptomi korona virusa

Osoba koja ima sljedeće simptome može imati virus COVID-19: povišena temperatura (38°C ili više) i / ili jedan od sljedećih simptoma; suvi kašalj; vrtoglavica; otežano disanje; bolovi u mišićima, proliv i povraćanje; iscrpljenost, opšte stanje loše.

Prema nalazima posljednje studije britanskih naučnika, znaci zaraze virusom COVID-19 se javljaju sledećim redoslijedom:

1. temperatura

2. kašalj i bolovi u mišićima
3. mučnina ili povraćanje
4. dijareja

6.1.2 Opšte smjernice – prenošenje virusa

Smatra se da su ljudi najviše zarazni kada imaju najviše simptoma. Međutim, moguće je širenje virusa i prije nego što se pojave prvi simptomi.

Svjetska zdravstvena organizacija navodi da se COVID-19 širi kapljičnim prenosom. Virus se prenosi s bolesne osobe na zdravu osobu putem kapljice kada bolesna osoba kašlje ili razgovara blisko s drugom osobom. COVID-19 se može širiti i dodiranjem zaraženih površina ili predmeta, a zatim dodiranjem očiju, nosa ili usta.

Nije sigurno koliko dugo, virus koji uzrokuje COVID-19, preživljava na površinama, ali pretpostavlja se da se ponaša slično kao i ostali koronavirusi. Studije sugeršu da koronavirusi (uključujući preliminarne podatke o virus COVID-19) mogu ostati na površini od nekoliko sati do nekoliko dana.

7. OBAVEZNE MJERE I PRAVILA ZAŠTITE ZDRAVLJA

U Luci Kotor i na M.P.G.P Kotor uvode se sledeće preventivne mjere zaštite zdravlja tokom pandemije COVID-19:

- 7.1 Redovno komuniciranje sa službama HES i ZSI;
- 7.2 Prijavlјivanje i tretiranje putnika i članova posade sa mogućim simptomima;
- 7.3 Prijavlјivanje i tretiranje zaposlenih sa mogućim simptomima;
- 7.4 Kontrola pristupa;
- 7.5 Ograničenje broja osoba na M.P.G.P Kotor i kontrola redova;
- 7.6 Mjerenje temperature;
- 7.7 Lična zaštitna oprema i higijena;
- 7.8 Fizička distanca;
- 7.9 Objavlјivanje mjera zaštite zdravlja i dodatno informisanje korisnika lučkih usluga
- 7.10 Odgovornosti subjekata u Luci Kotor u primjeni zdravstveno-zaštitnih mjera.

7.1. Komunikacija sa HES i ZSI

Komunikacija sa higijensko-epidemiološkom službom - Institut za javno zdravlje Crne Gore (u daljem tekstu HES) i zdravstveno-sanitarnom inspekcijom - Uprava za inspekcijske poslove Crne Gore (u daljem tekstu ZSI) je neophodan proces kako bi Luka Kotor, putem imenovanog koordinadora, osigurala jednobraznu primjenu preventivnih mjera od strane svih subjekata koji vrše djelatnosti na M.P.G.P. Kotor.

Na operativnom nivou, nadležni sanitarni inspektor ima obavezu da sa informacijama o svakom dolazku plovnog objekta (info. dobijene od lučkog agenta - očekivani broj putnika, država polaska, očekivano vrijeme veza u Luci Kotor) upozna HES i ZSI dan prije realizacije saobraćaja i bez odlaganja u slučaju promjena ili potvrde dodatnih ticanja plovila na dan dolaska.

Takođe, oficir za bezbjednost Luke / referent unutrašnje službe zaštite imovine i lica vrše obavještanje HES i ZSI u slučaju pojave lica sa simptomima, bilo da se radi o zaposlenima u Luci Kotor ili da su u pitanju korisnici lučkih usluga.

Komunikacija sa HES i ZSI se vrši za potrebe analize slučaja, praćenja kontakata i druge svrhe koje za cilj imaju zaštitu zdravlja.

Obavještanje HES i ZSI u slučaju sumnjivog putnika u dolasku će se vršiti u skladu sa Planom bezbjednosti Luke Kotor i Planom za vanredne situacije.

Osnovni cilj je da se obezbjedi da putnici koji se ukrcavaju ili iskrcavaju sa plovnog objekta budu svjesni preventivnih mjera koje su preduzete, da ih se pridržavaju i poštuju sva uputstva istaknuta na području M.P.G.P. Kotor.

7.2. Prijavljivanje i tretiranje zaposlenih sa mogućim simptomima

Svi zaposleni u Luci Kotor su u obavezi da **bez odlaganja** prijave rukovodiocu ukoliko su bili u direktnom kontaktu sa zaraženim licem ili sami pokazuju moguće simptome oboljenja COVID-19, poput groznice, konstantnog kašlja, povraćanja, dijareje, otežanog disanja ili ostalih simptoma kao kod gripa.

Obaveza poslodavaca koji su kao subjekti radno angažovani u Luci Kotor je vršenje intervjua sa zaposlenima prilikom pripreme za rad, na početku radnog vremena, smjene i sl, s ciljem da se utvrdi da li su zaposleni ostvarili direktni kontakt sa zaraženim licem ili da li sami pokazuju gore navedene simptome. Odgovorni za vršenje ovog brifinga su vođe smjena, koji su dužni da operativnom rukovodiocu svoje službe podnesu izvještaj, da li bilo ko od zaposlenih na dužnosti pokazuje moguće simptome oboljenja COVID-19.

Ukoliko se prilikom datog intervjua bilo koji zaposleni izjasni da osjeća predmetne simptome ili da je bio u direktnom kontaktu sa zaraženim licem, o istom je u obavezi da informiše referenta održavanja, zaštite na radu i ppz Rajka Strahinju, lično ili putem telefona:067/170-080, odnosno oficira za bezbjednost Luke Boška Drakulovića (tel: 069/ 256-657). Zaposlenima je neophodno dati instrukciju da bez odlaganja napuste radno mjesto ili da ne dolaze na posao i da informišu operativnog rukovodioca o direktnim bliskim kontaktima sa ostalim zaposlenima ostvarenim u periodu od početka javljanja simptoma, te da se obavezno jave HES i ZSI radi daljeg tretiranja slučaja od strane relevantnih zdravstvenih službi i da obavještavaju operativnog rukovodioca o statusu sopstvenog slučaja (dostavljanje rješenja o samoizolaciji, rezultata testa i sl).

Rukovodilac o istom bez odlaganja informiše oficira za bezbjednost Luke odnosno šefa smjene lučkog sektora koji u formi mail-a informišu HES i ZSI o licu koje je

pokazalo simptome i njegovim relevantnim kontaktima sa ostalim zaposlenoma ostvarenim u periodu od početka javljanja simptoma. Šef smjene lučkog sektora informiše direktora sektora lučkih usluga i šefove službi u kojima su radno angažovana navedena lica radi odgovarajuće evidencije njihovog odsustva i organizacije procesa rada

7.3. Opšta pravila

7.3.1 Pravila za korisnike lučkih usluga u Luci Kotor AD

Na prostoru M.P.G.P Luke Kotor odnosno u prostoru lučkog putničkog terminala definisana su sledeća opšta pravila:

- a) Obavezno poštovanje i pridržavanje mjera definisanih na info-tablama na kojima je definisan informativni prikaz o propisanim higijenskim mjerama i postupcima (Sl.14 table obavještenja).
- b) Obavezno poštovanje obavještenja na ekranima i zvučnih najava za održavanje razmaka i dezinfekciju ruku;
- c) Na pultovima/šalterima posao obavljati iza zaštitnih transparentnih pregrada;
- d) Obavezno nošenje zaštitnih maski (važi za zaposlene i korisnike lučkih usluga);
- e) Obavezno koristiti dezinfekciona sredstva i dispanzere sa ansiseptičkim dejstvom (Sl.6 i 7 - Automatski bezkontaktni dozator);
- f) Obavezna periodična dezinfekcija ruku zaposlenih i korisnika lučkih usluga prilikom ulaska i napuštanja objekata;
- g) Obavezno poštovanje uputstava datim na znakovima obavještenja koji se odnose na razdvojeni smjer kretanja korisnika lučkih usluga na području M.P.G.P Kotor odnosno na putničkom terminalu.
- h) Zabrana korištenja predmeta koji se često dodiruju i dijele (Časopisi, brošure i flajeri i sl);
- i) Izbjegavati gužve na prostoru M.P.G.P. Kotor i u prostoru lučkog terminala. Ponašati se shodno koordinisanim uputstvima službi državnih organa, unutrašnje službe zaštite i službe bezbjednosti.
- j) U slučaju iskrcaja putnika sa sumljom ili potvrđenom inspekcijom virusom COVID-19, obavezno se pridržavati bezbjedonosnih mjera propisanih od nadležnih državnih organa;

7.3.2 Pravila za ukrcaj/iskrcaj putnika sa plovnih objekata u Luci Kotor AD

Prije dolaska plovnog objekta obezbjediti:

- a) Provjeru aktuelnih informacija od sanitarnog inspektora koje se tiču uslova za bezbjedan ulazak putnika iz određenih zemalja u Crnu Goru;

- b) Nošenje zaštitne maske i poštovanje propisane distance;
- c) Obavezno mjerenje tjelesne temperature na ulasku putnika u lučki terminal prilikom iskrcaja putnika odnosno na ulasku na M.P.G.P. prilikom ukrcaja putnika na plovni objekat;
- d) Poštovanje definisanog i označenog smjera kretanja;
- e) Ukoliko je moguće ne iskrcavati/ukrcavati putnike i posadu sa plovnog objekta u isto vrijeme;
- f) Da oprema (prtljag) koja se unosi/iznosi sa plovnog objekta bude dezinfikovana;
- g) Obezbjediti po procjeni državnih organa i službe bezbjednosti odnosno unutrašnje službe zaštite Luke Kotor, više od jednog izlaza za putnike i posadu sa plovnih objekata;
- h) Zabranu pristupa u lučki terminal odnosno M.P.G.P. Kotor putnika i članova posade u slučaju pojave simptoma: povišena temperature ($\geq 37^{\circ} \text{C}$), kašlja, kratkog daha i dr., osim ako mu je potrebno bolničko liječenje;
- i) Da agenti kruzina kompanija i ostali agenti koji koriste usluge prevoza putnika u Luci Kotor, dostave najmanje 24h ranije službi bezbjednosti odnosno unutrašnjoj službi zaštite spisak: broja autobusa, taxi vozila i ostalo.

7.3.3 Pravila za ukrcaj/iskrcaj putnika

- a) Službe državnih organa, služba bezbjednosti i unutrašnja služba zaštite Luke Kotor AD će kordinisati ukrcaj/iskrcaj putnika kako bi se izbjegla gužva u prostoru M.P.G.P. Kotor odnosno u prostoru lučkog terminala;
- b) Na šalterima za prijavu, putnici, kao i osoblje koje se prijavljuje, moraju nositi zaštitne maske i poštovati socijalnu distancu;
- c) Info obavještenja – Poštovati instrukcije sa tabli upozorenja (informativni prikazi o higijenskim mjerama i postupcima). Detaljni opis u poglavlju 7.7.1 Dodatno informisanje putnika);
- d) Video obavještenja - Poštovati instrukcije koje se redovno objavljuju putem zvučnih najava i video obavještenja na ekranima (podsjetnik za održavanje razmaka i pranje/dezinfekciju ruku);
- e) Dispanzeri – Koristiti dezinfekcione dispnzere uz obaveznu dezinfekciju ruku prilikom ulaska/izlaska sa prostora M.P.G.P. Kotor odnosno lučkog terminala;
- f) Higijena prostora lučkog terminala – Služba tehničkog održavanja Luke Kotor redovno održavati i čistiti unutrašnje prostore lučkog terminala shodno opisu u poglavlju (7.6.5.2 - Pojačane mjere higijene i shodno proceduri IMS-a - Lko 25 Održavanje i kontrola čistoće);

Kontrola pristupa je definisana u Planu (PPU LK - Zone sa ograničenim pristupom). Kontrola pristupa se primjenjuje s ciljem obezbjeđivanja da pristup na M.P.G.P

Kotor odnosno lučkom putničkom terminalu bude ograničen na putnike, članove posade i osoblje u najvećoj mogućoj mjeri (službenici nadležnih državnih organa - granična policija i carina, pružaoci lučkih i drugih usluga od kojih se zahtijeva da uđu u terminal kako bi obavljali svoje poslove). Kontrolom pristupa se postiže i izmještanje dočeka putnika izvan putničkog terminala, kako bi se izbjeglo formiranje gužvi unutar samog objekta. Licima u pratnji putnika treba pružiti pristup samo u posebnim okolnostima i dok iste ne preuzme lučko osoblje (npr. pratnja ili dolazak po putnike kojima je potrebna pomoć – lica smanjene pokretljivosti, maloljetnici bez pratnje itd).

Kontrola pristupa proceduralno je definisana u Planu bezbjednosti Luke i Planu zaštite i spašavanja Luke Kotor

Ulaz putnika u M.P.G.P. Kotor odnosno putnički terminal je regulisan na način da se, upotrebom ograda, omogući kontrola pristupa i formiranje putnika u redove u kojima se može efikasno sprovoditi mjera fizičkog distanciranja. Tok putnika koji izlaze iz M.P.G.P. Kotor odnosno putničkog terminala je zaštićen upotrebom ograda, kako bi se umanjio rizik da putnici stupe u bliži kontakt sa pojedincima koji vrše doček putnika.

Ulaz u upravnu zgradu Luke Kotor je takođe ograničen na osoblje i stranke, radi obavljanja određenih poslova.

7.4. Ograničenje broja osoba na M.P.G.P Kotor i kontrola redova

Ograničenje broja osoba na M.P.G.P Kotor /terminalu i kontrola redova se postiže kontrolisanim puštanjem putnika, kontrolom redova koja se vrši na sledećim mjestima sa visokom koncentracijom putnika: stražarska kućica unutrašnje službe zaštite, šalteri pasoške kontrole u odlascima i dolascima koje kontroliše Uprava Policije i Uprava Carina, autobusi za prevoz putnika kojima je dozvoljen pristup u M.P.G.P. radi prihvata putnika s kruzera.

Isto pravilo se odnosi i na ostale subjekte na na M.P.G.P Kotor poput prodavnice suvernira i ostalih agencija.

Glavni princip rada je kontrolisanje protoka putnika u putničkom terminalu s ciljem da se izbjegne puštanje većeg broja putnika na jednoj tački, koja će prouzrokovati nepotrebno dug i/ili sabijen red putnika na sledećoj tački u zavisnosti od dostupnog prostora i kapaciteta iste, kako bi se prije svega stvorili uslovi za poštovanje mjere fizičke distance na navedenim mjestima sa visokom koncentracijom putnika (Sl.1).

(Ulaz u M.P.G.P)

(Ulaz u Terminal)

Slika 1 i 2 - Ograničenje broja osoba i kontrola redova

7.5. Mjerenje temperature

Mjerenje temperature obavezno se primjenjuje od strane dežurnog radnika unutrašnje službe zaštite imovine lica i dobara na ulazu na M.P.G.P Kotor a od strane portira na ulazu u upravnu zgradu Luke Kotor.

7.6. Lična zaštitna oprema i higijena

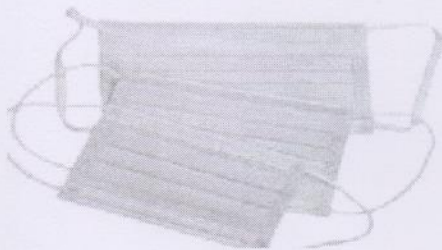
7.6.1 Obaveza nošenja maske za lice

Obaveza nošenja maske za lice (sl.3 i 4), zaštitnih rukavica (sl.5), i dezinfekcija ruku je mjera kojom se postiže obavezno korišćenje lične zaštitne opreme od strane svih korisnika lučkih usluga na M.P.G.P. Kotor, od trenutka kada se iskrcaju sa plovnog objekta uđu u terminalnu zgradu do ukrcavanja na plovilo ili napuštanja M.P.G.P Kotor, za lica koja nisu putnici ili članovi posade.

Nošenje maski za lice je obavezujuće za sve putnike i lica na M.P.G.P. Kotor. Služba bezbjednosti i unutrašnja služba zaštite će putnike i članove posade plovnih objekata upozoravati na poštovanje mjera socijalne distance i nošenja maski.

Putnike i posadu takođe treba uputiti na proceduru sigurnog odlaganja iskorišćenih maski za lice.

Na M.P.G.P. Kotor su postavljene kante za odlaganje infektivnog otpada sa papučicom za otvaranje (detaljnije, lokacije kanti, način korišćenja, pražnjenja, izgled, biće opisan u zasebnom uputstvu).

Slika 3 -Hiruške maske za jednokratnu upotrebu

Slika 4 -Pravilno nošenje maske

(Izuzete od obaveze nošenja maski za lice može se izvršiti jedino tokom bezbjednosnih provjera, granične kontrole ili identifikacije putnika na izlazu za ukrcavanje). Djeca mlađa od 6 godina i lica koja iz zdravstvenih razloga ne mogu da nose maske za lice su izuzeta od primjene ove mjere.

7.6.2 Obaveza nošenje zaštitnih rukavica

Nošenje rukavica je obavezujuće za sve osoblje koje je u interakciji sa putnicima (osoblje za bezbjednosni pregled, osoblje pružalaca usluge prihvata i otpreme putnika i prtljaga, osoblje zaduženo za čišćenje, osoblje Stanice Granične Policije i Carinske Ispostave). Kada se koriste rukavice, treba ih redovno mijenjati. Ne mogu se sve vrste rukavica dezinfikovati rastvorom na bazi alkohola. Kod nekih može doći do značajnog pogoršanja i mogu da doprinesu kontaminaciji. Stoga se ne preporučuje dezinfekcija rukavica.

Slika 5 -Rukavice za jednokratnu upotrebu (medicinske)

7.6.3 Obavezna dezinfekcija ruku

Dezinfekcija ruku se vrši prskanjem ruku svih lica dezinfekcionim sredstvom za ruke prije ulaska u upravnu zgradu (sl.6) i pri ulasku na M.P.G.P. (sl.7). Kotor odnosno putnički terminal. Korisnici lučkih usluga koji sa plovnih objekata vrše prevoz putnika autobusom dezinfekciju ruku obavljaju u samom autobusu prije ulaska/izlaska iz autobusa.

Slika 6 - Automatski bezkontaktni dozator za dezinfekciju (Sense-disinfect)
(Pozicija upravna zgrada Luka Kotor)

Slika 7 -Automatski bezkontaktni dozator dezinfekciju (Floor-disinfect)
(Pozicija ulaz na M.P.G.P. Luka Kotor)

7.6.4 Dezinfekcija obuće

Dezinfekcija obuće je mjera kojom se postiže da sva lica prije ulaska u upravnu zgradu Luke i na M.P.G.P Kotor odnosno putnički terminal zakorače na namjenski otirač za obuću natopljen dezinfekcionim sredstvom.

Otirač kao dezinfekciona barijera natopljen dezinfekcionim sredstvom gdje putnici i zaposleni moraju zakoračiti je mjera kojom se postiže dezinfekcija obuće.

Otirači su postavljeni na sledećim lokacijama:

- Upravna zgrada – ispred ulaza zgrade (Sl.8);
- Terminal - ispred ulaznog hola i unutar hola (kancelarije lučki službi, toaleti) (Sl.9);
- Terminal - ispred ulaznog hola i unutar hola (kancelarije državnih organa) (Sl.9);

Slika 8 - Dezinfekcijska barijera ulaz (up. zgrada)

Slika 9 - Otirač dezinfekciona barijera
(Terminal)

7.6.5 Mjere lične zaštite i zaštite ostalih lica

Svi državni organi, subjekti i pružaoci usluga na M.P.G.P. su u obavezi da obezbijede svojim zaposlenima neophodnu ličnu zaštitnu opremu (*Personal protective equipment* – u daljem tekstu - PPE) i obuku za odgovarajuće korišćenje i sigurno odlaganje iste.

Svi zaposleni koriste PPE u skladu sa sledećim:

Svo osoblje je u obavezi da:

- a) nosi zaštitne maske za vrijeme boravka u zatvorenim objektima i prostorima u putničkom terminalu i upravnoj zgradi, kao i tokom kontakta sa drugim licima u zoni M.P.G.P. Kotor;
- b) vrši dezinfekciju ruku i dezinfekciju obuće prije ulaska u M.P.G.P. Kotor/putnički terminal i upravnu zgradu Luke Kotor;
- c) da održava fizičku distancu i izbjegava okupljanje u manjim prostorijama u kojima se ne može održati fizičko distanciranje i
- d) da pojača higijenu ruku (češće i duže pranje ruku sapunom i dezinfekcija ruku namjenskim sredstvom za dezinfekciju).

Osoblje koje je u bliskoj interakciji sa putnicima, kao što su službenici službe unutrašnje zaštite, policije i carine, lučki radnici, kao i osoblje zaduženo za čišćenje itd., je u obavezi redovno, svakodnevno, da održava higijenu svoje uniforme (odjeća koja se može koristiti kao zamjena uniformi, podleže istom tretmanu). Osoblje zaduženo za održavanje higijene je u obavezi da koristi rukavice, uz obavezno mijenjanje rukavica prilikom održavanja higijene u različitim zonama putničkog terminala.

Napomene:

Svo osoblje je odgovorno da blagovremeno pripremi/zaduži neophodnu količinu PPE za rad u periodu smjene;

Bez obzira na upotrebu PPE, svo osoblje je u obavezi:

- a) Da zaštitne maske za jednokratnu upotrebu mijenjaju redovno, i to na svaka četiri časa ili na duži period pod uslovom da je to preporuka proizvođača.
- b) Da platnene zaštitne maske redovno peru i dezinfikuju peglanjem;
- c) Kada koriste rukavice, treba ih redovno mijenjati. Ne mogu se sve vrste rukavica dezinfikovati rastvorom na bazi alkohola. Kod nekih može doći do značajnog pogoršanja i mogu da doprinesu kontaminaciji. Stoga se ne preporučuje dezinfekcija rukavica;
- d) Da štitnike za lice (ukoliko ih koriste radi veće predostrožnosti) dezinfikuju prije nakon upotrebe.

7.6.5.1 Zaštitne barijere na pultovima

Dodatno u odnosu na propisano korišćenje PPE, rukovodstvo Luke Kotor je u obavezi da na fiksnim lokacijama na kojima se vrši interakcija sa putnicima poput šaltera za kontrolu pasoša i davanje informacija, obezbijedi prisustvo fizičkih barijera, čija je uloga da obezbijede zaštitu člana osoblja od respiratornih kapljica putnika, kao i obrnuto.

Slika 10 - Zaštitne barijere- Kontrola posade i putnika u terminalnoj zgradi

7.6.5.2 Pojačane mjere higijene

Čišćenje i dezinfekcija prostora

Na M.P.G.P. Kotor se realizuje uobičajeno redovno čišćenje podova, površina i sanitarija korišćenjem standardnih sredstava. Tokom pandemije COVID-19 privremeno su unapređene aktivnosti čišćenja, kako u obimu tako i u učestalosti, i u tu svrhu popunjava se obrazac (Lko 71 - *Kontrolni List čišćenja/dezinfekcije tokom primjene preventivnih mjera za COVID-19 LUKA KOTOR AD*).

Arhivira se u kancelariji referenta održavanja zaštite na radu, za sve vrijeme primjene preventivnih mjera zaštite zdravlja od COVID-19.

- a) Redovno čišćenje i dezinfekcija površina se obavlja korišćenjem uobičajenih deterdženata uz posebnu pažnju koja se posvećuje površinama koje se često dodiruju (npr. ručke na vratima, rukohvati ograde, itd). Aktivnosti čišćenja i

dezinfekcije treba da se izvode na način da se ne aerosolizuju čestice koje su već postavljene na različitim površinama (npr. izbjegavanje postupaka strujanja vazduha, upotreba usisivača, suvog metenja itd.). Iz tog razloga pružanje usluge čišćenja terminalne zgrade i platoa operativne obale podrazumijeva iznošenje krupnog otpada.

- b) Treba obezbijediti odgovarajuću ventilaciju vazduha, minimizujući procenat ponovne cirkulacije vazduha i, kada je to moguće, favorizovati upotrebu svježeg vazduha.
- c) Pojačano čišćenje i održavanje takođe treba da uključuje i toalete, sve površine koje se često dodiruju i sistem klimatizacije.
- d) Služba zaštite i spašavanja Opštine Kotor u okviru svojih redovnih aktivnosti vrši dezinfekciju javnog prostora ispred graničnog prelaza.

7.6.5.3 Pojačane mjere higijene

Pojačane mjere higijene predstavljaju skup sledećih mjera:

- a) dezinfekcija brisanjem radnih površina i opreme za rad, šaltera i pultova, sa naglaskom na dezinfekciju površina šaltera i pultova koje koriste korisnici lučkih usluga – **obaveza zaposlenih koji iste koriste;**
- b) dezinfekcija prskanjem svih toaleta, šaltera i pripadajućih prostora za čekanje, i kancelarija za zaposlene u putničkom terminalu – **obaveza lučkih radnika svakog dana na kraju radnog vremena.**
- c) dezinfekcija prskanjem kancelarija za zaposlene i toaleta u upravnoj i terminalnoj zgradi "Luka Kotor"AD, - **obaveza zaposlenih koji iste koriste;**

Slika11 - Oprema za dezinfekciju - pumpa za prskanje

- d) dezinfekcija kadica za odlaganje stvari putnika na KD kontrolu putnika i zgradi terminala – **obaveza zaposlenih na datim punktovima KD kontrolu;**
- e) periodična dezinfekcija kvaka i rukohvata (unutrašnjih i spoljašnjih), kontaktnih površina čijim guranjem se otvaraju vrata, slavina na česmama, tipki na vodokotlićima – **obaveza domaćice zgrade terminala i higijeničarke u terminalu;**
- periodična dezinfekcija telefonskih slušalica, radio stanica i aparata za

elektronsku evidenciju prisustva - **obaveza službenika IT u službi tehnike po nalogu šefa službe (najmanje jednom sedmično)**

- u ostalim objektima, ukoliko je to moguće zbog konstrukcije upravne zgrade/terminala i meteoroloških uslova, prozore držati otvorenim za dodatno snabdijevanje svježim vazduhom, pod uslovom da ne postoje horizontalni protoci vazduha – **obavezna primjena od strane svih zaposlenih;**
- organizacija dezinfekcije javnog prostora ispred Terminalnih zgrada- **obaveza referenta održavanja i zaštite na radu.**

Kanta za odlaganje infektivnog otpada

Korišćenje namjenskih kanti za infektivni otpad za potrebe odlaganja iskorišćene zaštitne opreme –**obaveza putnika i zaposlenih.**

Namjenske kante za infektivni otpad (Sl.12) uz tabelarna obavještenja (Sl.13) su postavljene na sledećim lokacijama:

- Ulaz u M.P.G.P.;
- Upravna zgrada - ispred ulaza zgrade;
- Terminal - ispred ulaznog hola i unutar hola (kancelarije lučki službi, toaleti);
- Terminal - ispred ulaznog hola i unutar hola (kancelarije državnih organa);

Slika 12 - Kanta za infektivni otpad

Upotrebijene maramice,
bacite u kantu za otpatke.

Slika 13 - Tabla obavještenja

Domaćica zgrade/higijeničarka su u obavezi da predmetne kante prazne na kraju radnog dana, kada se vrši postavljanje novih namjenskih kesa za infektivni otpad. Prilikom uklanjanja, kese za medicinski otpad se hermetički zatvaraju (vezivanje u čvor) uz prethodno istiskivanje viška vazduha (da ne bi došlo do pucanja zatvorene kese prilikom manipulacije), uz posebnu pažnju da se vazduh iz kesa ne istiskuje prema licu. Iskorišćene medicinske maske za lice i ostali infektivni otpad bi trebalo da se na siguran način odloži u čvrsto vezanu kesu za otpad, koja se može odložiti kao obični otpad.

U kante za infektivni otpad se isključivo smiju postavljati namjenske kese za infektivni otpad koje su propisno označene.

Institut za javno zdravlje CG na svojoj internet stranici objavilo je COVID-19 Savjete i Preporuke i dokument (<https://www.ijzcg.me/me/savjeti/covid-19>) *Opšti savjeti za*

čišćenje i dezinfekciju (prostorija u kojima nisu boravili oboljeli od koronavirusa) koji čini sastavni dio ovog dokumenta (10. Prilozi - Prilog 2).

7.6.5.4 Postupanje sa potencijalno oboljelim licem i čišćenje prostora

U slučaju da bilo koje lice pokazuje simptome COVID-19 poput groznice, konstantnog kašlja, povraćanja, dijareje, otežanog disanja, povišene tjelesne temperature ili ostalih simptoma kao kod gripa, zaposleni koji vidi ili mu bude prijavljeno, obavještava oficira za bezbjednost luke odnosno referenta zaštite na radu.

Ukoliko se procijeni da je lice potencijalno oboljelo, poziva se agent plovila odnosno Služba hitne medicinske pomoći Kotor da sa svojim sanitetskim vozilom transportuje potencijalno oboljelog do odgovarajuće medicinske ustanove. Dežurni ljekar obavještava nadležnog sanitarnog inspektora, nadležnog epidemiologa i pomorskog agenta.

Kontrolu pristupa će na dnevnom nivou obavljati služba bezbjednosti i unutrašnja služba zaštite na poslovima prihvata putnika, kao i zaposleni na poslovima kontrole putnika na način da će šef smjene praviti raspored u dogovoru sa rukovodiocem službe da zaposleni koji nisu na osnovnim poslovima obavljaju kontrolu pristupa.

Radnici unutrašnje službe zaštite i imovine će na ulasku na M.P.G.P upozoravati korisnike lučkih usluga na držanje propisane fizičke distance i pravilno nošenje zaštitne maske.

Predstavnici Uprave za inspekcijske poslove i Komunalne policije Opštine Kotor će u domenu njihove nadležnosti (javni prostor) povremeno vršiti kontrolu primjene preporuka IJZ CG.

7.7 Objavljivanje mjera zaštite zdravlja

Objavljivanje mjera zaštite zdravlja i savjetovanje se primjenjuje kako bi se putnici, zaposleni i lica koja koriste putnički terminal i koji se nalaze na M.P.G.P. Kotor upoznali sa mjerama zaštite zdravlja. Objavljivanje mjera zaštite i savjetovanje za putnike, zaposlene i lica koja koriste usluge Luke Kotor se vrši putem sredstava vizuelne komunikacije kao i u verbalnoj komunikaciji.

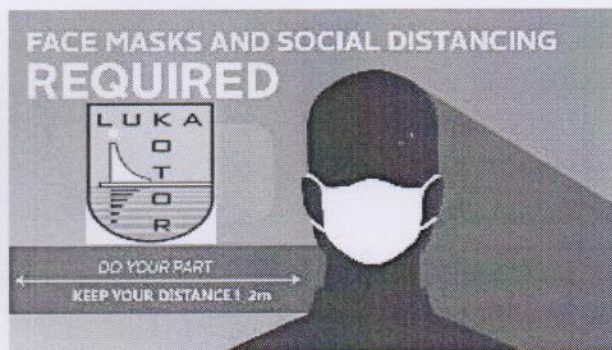
Vizuelna komunikacija mjera zaštite zdravlja se vrši postavljanjem odobrenog materijala na internet stranici Luka Kotor AD, kao i u vidu znakova obavještenja u prostorima koje koriste putnici i lica koja koriste usluge Luke Kotor. Posebnu pažnju treba posvetiti oblastima za koje se očekuje da će imati veliku koncentraciju putnika.

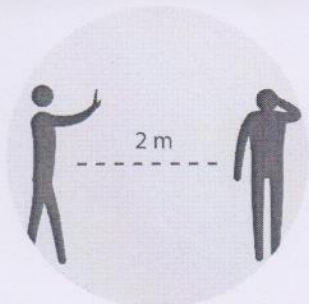
S aspekta objavljivanja mjera zaštite zdravlja i savjetovanja, obavezne su sledeće mjere:

- Promocija mjera zaštite zdravlja (distanca – maska – higijena ruku) i savjetovanje u verbalnoj komunikaciji sa putnicima, zaposlenima i licima koja koriste usluge Luke Kotor, bez obzira da li je riječ o usmenoj (telefonski poziv ili lični kontakt), pisanoj komunikaciji (e-mail i sl.) ili verbalnoj komunikaciji;
- Podsjećanje putnika o načinu pravilnog korišćenja maski, te da maske za lice obično treba zamijeniti nakon 4 sata nošenja, ako se ne savjetuje drugačije od strane proizvođača maski, ili onda kada postanu vlažne ili zaprljane, kao i da treba da obezbijede dovoljnu količinu maski koje odgovaraju cjelokupnom trajanju njihovog putovanja;
- Upućivanje putnika na procedure sigurnog odlaganja iskorišćenih maski za lice. Luka Kotor je obezbijedila kante za odlaganje koje se ne dodiruju, čime je omogućeno odlaganje iskorišćene PPE bez dodatnog rizika;
- Informisanje korisnika lučkih usluga o posljedicama nepoštovanja mjera zaštite zdravlja;
- Savjetovanje zainteresovane javnosti da je pristup terminalnoj zgradi Luke Kotor ograničen na putnike, članove posade, osoblje Luke Kotor, i pružaoce usluga u luci, te da ostalim licima koja nemaju dozvolu za ulazak u M.P.G.P. nije dozvoljen ulazak. Obaveza Luke Kotor je i označavanje tačaka do koje imaju pristup lica koja nisu putnici, članovi posade, osoblje zaposleno u luci.

7.7.1 Dodatno informisanje putnika

Na M.P.G.P. Kotor obezbjeđeno je **redovno informisanje putnika** putem vizuelnih poruka – (Sl.14 table obavještenja o obavezi pridržavanja postojećim preventivnim mjerama zaštite zdravlja u terminalu i operativnoj obali), uključujući posljedice nepoštovanja mjera koje su na snazi. Vršni se vizuelno obavještenje u direktnoj komunikaciji.

Budite na udaljenosti
2m od ljudi.

Sl.14 - Vizuelno obavještenje (table obavještenja)

Vizuelno informisanje o mjerama zaštite zdravlja se vrši postavljanjem materijala na internet stranici Luke Kotor A.D.(<https://portofkotor.co.me/>), kao i u vidu slika i podnih naljepnica u prostorima koje koriste putnici i lica koja koriste usluge Luke Kotor.

7.7.1.1 Dodatne smjernice u savjetovanju zdravstveno-zaštitnih mjera

Opšte poruke:

- a) Nositi maske za lice, obezbijediti njihovu pravilnu upotrebu i odlaganje, kao i vršiti njihovu zamjenu svaka 4 sata (osim ako instrukcije ne kažu drugačije);
- b) Poštovati fizičku distancu;
- c) Prati ruke redovno najmanje 20 sekundi sapunom i vodom ili, ukoliko to nije na raspolaganju, koristiti rastvore za dezinfekciju ruku na bazi alkohola;
- d) Pokrivati usta i nos maramicom ili savijenim laktom prilikom kihanja ili kašljanja;
- e) Ograničavati direktni kontakt sa površinama i licima; i
- f) Iskazivati uzajamnu ljubaznost – to je jedini način da se ovo prebrodi.

Prije odlaska plovnog objekta sa M.P.G.P /Lučkog terminala:

- a) Pročitati promotivni materijal o zaštiti zdravlja od vašeg korisnika lučkih

- usluga (informisati se od strane lučkog agenta plovnog objekta);
- b) Provjeriti da ima dovoljno medicinskih maski za lice i gela za sanitetsku njegu.

Na M.P.G.P /Lučki terminal:

- a) Kontakt sa članovima plovnog objekta (Potpis bezbjedonosne ček liste shodno procedurama iz Plana bezbjednosti);
- b) Poštovanje fizičkih barijera i znakova koji navode zahtjeve za distanciranje;
- c) Minimizovati korišćenje lučkih objekata i
- d) Nositi masku za lice, ispoštovati mjere dezinfekcije ruku i obuće.

7.7.2 Tretiranje putnika koji se ne pridržavaju preventivnih mjera

Zaposleni svih subjekata na M.P.G.P Kotor su u obavezi da upozore korisnike lučkih usluga na obavezno poštovanje propisanih preventivnih mjera i da upozore o mogućim posljedicama nepoštovanja datih mjera (u tekstu ispod). Ukoliko korisnik lučkih usluga i dalje ne bude poštovao predmetne mjere, neophodno je obavijestiti o istom relevantne državne organe (Policija, Carina), koji sprovode dalju proceduru.

7.7.3 Mjere koje se primjenjuju u Luci Kotor AD

Luka Kotor AD će, kao koncesionar i pružalac glavnih lučkih usluga, u saradnji sa relevantnim državnim organima primjenjivati sledeće mjere prilikom opsluživanja korisnika lučkih usluga:

1. planiranje saobraćaja (ulazak i izlazak autobusa i kombija u područje M.P.G.P. Kotor) na način da se izbjegne preklapanje operacija u dolasku i odlasku, ukoliko iste po broju putnika ugrožavaju sprovođenje mjera određenih ovim uputstvom;
2. aktivno uključivanje medicinske ekipe (u saradnji sa brodskim agentom) na području M.P.G.P. na čelu sa dežurnim ljekarem u procesu opsluživanja putnika, s aspekta vršenja termalnog skeniranja putnika koji pokažu simptome kompatibilne oboljenju COVID-19 i dalje obavještavanje o istom putnika, i HES i ZSI;
3. omogućavanje korisnicima lučkih usluga ubrzano ukrcavanje i iskrcavanje i dodatno kretanje i mimoilaženje putnika s ciljem da se u najvećoj mogućoj mjeri izbjegne fizički kontakt i osigura poštovanje mjere fizičke distance;
4. beskontaktno ukrcavanje putnika (po sticanju tehničkih uslova);

5. ukrcavanje/iskrcavanje putnika po grupama/redovima radi umanjivanja međusobnog kontakta između putnika i/ili članova posade i s ciljem izbjegavanja formiranja redova (u skladu sa instrukcijama broдача);
6. ukrcavanje/iskrcavanje putnika vođenjem do prevoza putnika (autobus – kombi od plovnog objekta do autobusa ili obratno, uz obezbjeđivanje preventivnih mjera (zaštitna maska, fizička distanca);
7. preuzimanje i sigurno odlaganje otpada sa plovnih objekata (shodno važećim procedurama ISO standard I nacionalnog zakonodavstva);
8. sprovođenje dodatnih zahtjeva u skladu sa međusobno postignutim dogovorom/ugovorom između broдача i Luka Kotor AD, drugih subjekata i pružalaca usluga na području akvatorijuma Luke Kotor AD;
9. reagovanje na vanredne događaje od interesa za javno zdravlje u skladu sa Planom za vanredne situacije Luke Kotor (Plan bezbjednosti);

7.7.3.1 Mjere koje primjenjuju ostali subjekti u Luci Kotor AD

Ostali subjekti u Luci Kotor AD su dužni da primjenjuju mjere koje su propisane kao obavezne za djelatnost koju obavljaju u skladu sa važećim propisima na snazi.

8. ODGOVORNOSTI I OBAVEZE

8.1 Odgovornosti menadžmenta Luke Kotor u primjeni zdravstveno-zaštitnih mjera

Menadžment Luke Kotor je imenovao koordinatora čiji će zadatak biti obezbjeđivanje i primjena preventivnih mjera od strane svih aktera koji pružaju usluge u Luci Kotor. Koordinator je u stalnoj komunikaciji sa brodskim agentom, Institutom za javno zdravlje Crne Gore / Nadležnom HES (Higijensko-epidemiološka služba) i sa Upravom za inspekcijske poslove – zdravstveno-sanitarna inspekcija.

Odgovornost menadžmenta Luke Kotor :

- a) organizacija stručne obuke zaposlenih;
- b) obezbjeđenje zdravstvenih pregleda zaposlenih;
- c) obezbjeđenje poštovanja naloženih mjera i preporuka (distanca – maska – higijena ruku)
- d) kontrolisanje primjene preventivnih mjera zaštite zdravlja.

8.2 Organizacija stručne obuke osposobljenosti radnika „Luka Kotor“ A.D.

U Luci Kotor utvrđivanje potreba za obukom vrše šefovi svih službi i nadležno lice menadžmenta.

Rukovodioci službi sastavljaju Predlog plana obuke i usavršavanja zaposlenih za narednu godinu sa akcentom uvrštavanja obuke koja se odnosi na primjenu zdravstveno-zaštitnih mjera (obrazac Lko.104 - Lkp.08), Predlog plana/Plan obuke i usavršavanja zaposlenih za _____ godinu).

Na osnovu objedinjenog Predloga plana obuke i usavršavanja zaposlenih za datu godinu, koji je odobren od strane izvršnog direktora, direktor sektora lučkih usluga i IMS-a sastavlja (Lko 13-Plan obuke i usavršavanja zaposlenih za tekuću godinu) i dostavlja ga šefu finansijske službe do 30.06. tekuće godine, koji ga integriše u Finansijski plan (definisan u proceduri Lkp.10, Planiranje poslovanja, analize i izvještavanje.

Osnovna obuka zaposlenih iz oblasti primjeni zdravstveno-zaštitnih mjera organizuje se za sve zaposlene u dogovoru sa nadležnim državnim organima. Praktičnu provjeru znanja zaposlenih obavljaju pravna lica koja ispunjavaju određene uslove i imaju odobrenje Ministarstva zdravlja Crne Gore.

8.2.1 Stručna osposobljenost korisnika lučkih usluga

Subjekti koji koriste lučke usluge u Luci Kotor su dužni da osiguraju da zaposleni u njihovim organizacionim jedinicama budu obučeni za primjenu zdravstveno-zaštitnih mjera srazmjerno poslovima i funkcijama koje obavljaju u skladu sa važećim propisima. Osposobljavanje zaposlenih se mora dokumentovati u vidu pisanih dokumenata, npr. izvještaja o obuci pojedinačno navedenih lica, te se isti moraju staviti na uvid menadžmentu Luke u slučaju državne inspeksijske kontrolne provjere usaglašenosti postojećeg stanja sa relevantnim propisima.

8.3 Zdravstveni pregledi zaposlenih

8.3.1 Način utvrđivanja i provjere zdravstvenog stanja

Da bi rizik od transmisije korona virusa smanjili na najmanji mogući nivo "Luka Kotor" A.D. je uvela redovno testiranje zaposlenih. Plan sprovođenja testiranja se izvodi sedmično po grupama i rasporedu koji su u obavezi da dostave rukovodioci službi. Dom zdravlja Kotor pruža usluge PCR testiranja, kao i mogućnost vakcinacije zaposlenih koji su dali saglasnost za sprovođenje iste.

8.4 Obaveze zaposlenih u primjeni preventivnih mjera zaštite zdravlja u Luci Kotor

8.4.1 Obaveze referenta održavanja i zaštite na radu

- a) uspostavljanje procedure Lkp 25 "Održavanje i kontrola čistoće" u kojoj su definisane procedure čišćenja i dezinfekcija radnih površina;
- b) obezbjeđivanje primjene preventivnih mjera od strane svih aktera koji pružaju usluge na M.P.G.P. Kotor i obavlja komunikaciju sa IJZ CG, i Upravom za inspekcijske poslove- zdravstveno sanitarna inspekcija;
- c) kontroliše proces nabavke opreme, sredstava i proizvoda za čišćenje/dezinfekciju kao i lične zaštitne opreme za osoblje.
- d) u komunikaciji sa Opštinskim timom za zaštitu i spašavanje obezbeđuje dezinfekciju javnog prostora ispred graničnog prelaza i koordiniše povremeno prisustvo izvršilaca Uprave za inspekcijske poslove i Komunalne policije Opštine Kotor.
- e) održava arhivu -registrator (Lko71 Kontrolni Lis čišćenja/dezinfekcije Terminalne zgrade tokom primjene preventivnih mjera za COVID-19);
- f) primjenjuje i kontroliše primjenu preventivnih mjera zaštite zdravlja sadržanih u ovom dokumentu

8.4.2 Obaveze rukovodioca unutrašnje službe zaštite i PFSO oficira

- a) kontrola primjene preventivnih mjera zaštite zdravlja sadržanih u ovoj proceduri.

8.4.3 Obaveze domaćice zgrade/ higijeničarke

- a) vrši periodičnu dezinfekciju kvaka i rukohvata (unutrašnjih i spoljašnjih), kontaktnih površina čijim guranjem se otvaraju vrata, slavina na česmama, tipki na vodokotlićima
- b) redovno održavanje radnih prostorija shodno obrascu (Lko71 Kontrolni List čišćenja/dezinfekcije terminalne zgrade tokom primjene preventivnih mjera za COVID-19);
- c) primjenjuje preventivne mjere zaštite zdravlja sadržanih u ovom dokumentu

8.4.4 Obaveze lučkih radnika

- a) U koordinaciji sa higijeničarkom vrše dezinfekciju prskanjem svih toaleta, šaltera i pripadajućih prostora za čekanje i kancelarija u kojima se vrši rad sa strankama, kao i kancelarija za zaposlene u putničkom terminalu;
- b) Prije dolaska broda/jahte, tokom boravka broda/jahte i nakon odlaska broda/jahte vrše detaljnu dezinfekciju lučkog terminala predviđenim pumpama za tu namjenu.
- c) Učestvuju u primjeni preventivnih mjera zaštite zdravlja sadržanih u ovom uputstvu.

8.4.5 Obaveze IT službenika

- a) vrši periodičnu dezinfekciju telefonskih slušalica, radio stanica i aparata za elektronsku evidenciju prisustva;
- b) primjenjuje i kontroliše primjenu preventivnih mjera zaštite zdravlja sadržanih u ovom uputstvu.

8.4.6 Obaveze zaposlenih na šalteru (stražarka kućica)

- a) vršenje dezinfekcije brisanjem radnih površina i opreme za rad, šaltera i radnog pulta, sa naglaskom na dezinfekciju površina šaltera i pultova koje koriste korisnici lučkih usluga;
- b) savjetuje i podsjeća korisnike lučkih usluga da poštuju mjere socijalne distance i nose maske za lice;

8.4.7 Obaveze ostalih zaposlenih

- a) vršenje dezinfekcije brisanjem radnih površina i opreme za rad koje koriste;
- b) primjenjuju set preventivnih mjera zaštite zdravlja sadržanih u ovom uputstvu.

8.5 Organizacija primjene mjera i nadzor usaglašenosti nad sprovođenjem mjera

Svi subjekti koji koriste lučke usluge u Luci Kotor su odgovorni za organizaciju primjene mjera i vršenje nadzora usaglašenosti nad sprovođenjem mjera koje su propisane ovim uputstvom i važećim propisima, što uključuje i nadzor usaglašenosti nad sprovođenjem mjera koje su usko vezane za njihovu djelatnost.

Menadžment Luke Kotor je odgovoran za vršenje nadzora usaglašenosti nad sprovođenjem mjera od strane svih subjekata na M.P.GP. Kotor.

Menadžment Luke Kotor nije odgovoran za vršenje nadzora usaglašenosti nad sprovođenjem mjera koje su usko vezane za djelatnost državnih organa koji rade na M.P.GP. Kotor.

OBAVEZE KORISNIKA LUČKIH USLUGA, ČLANOVA POSADE ZAPOSLENIH NA I SUBJEKATA NA M.P.G.P KOTOR S CILJEM PRIMJENE ZDRAVSTVENIH MJERA U AKVATORIJUMU LUKE KOTOR	7.1 Komunikacija sa HES i ZSI	7.2 Prijavlivanje i tretiranje putnika i članova posade sa mogućim simptomima	7.3 Prijavlivanje i tretiranje zaposlenih sa mogućim simptomima	7.4 Kontrola pristupa	7.5 Ograničenje broja osoba na M.P.G.P Kotor i kontrola redova	7.6 Mjerenje temperature	7.7. Lična zaštitna oprema i higijena	7.8 Fizičko distanciranje	7.9 Mjere zaštite zdravlja	7.10 Odgovornosti subjekata u Luci Kotor u primjeni zdravstveno-zaštitnih mjera
Korisnici lučkih usluga	X	X	X			X	X	X	X	X
Članovi posade plovnih objekata		X	X	X		X	X	X	X	X
Luka Kotor AD - Služba bezbjednosti; - Služba tehničkog održavanja; - Unutrašnja služba zaštite;	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Policija i Carina M.P.G.P. Kotor	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ostali operatori plovnog objekta	X	X	X			X	X	X	X	X
Pomorski agenti (vodiči i sl.)	X	X	X			X	X	X	X	X
Zakupci poslovnih prostora terminala	X	X	X			X	X	X	X	X

Za pridržavanje i kontrolu primjene paketa preventivnih mjera iz ovog dokumenta odgovorno je:

- Osoblje lučkog terminala;
- Osoblje pružalaca usluga (lučki agenti, vozači autobusa, vodiči i ostalo);
- Službenici nadležnih državnih organa (Stanica Granične Policije i Carinska Ispostava)

Korisnici lučkih usluga, koji ne poštuju postojeće preventivne mjere biće zabranjen pristup u M.P.G.P. Kotor odnosno zgradi terminala u dolasku i odlasku, i biće udaljeni iz prostorija u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom. Svako lice koje odbije da primjenjuje postojeće preventivne biće tretirano skladno Procedurama iz Plana bezbjednosti Luke Kotor i uz asistenciju policije M.P.G.P. Kotor.

9. UPUTSTVA I ZAPISI

Ova procedura je komplementarna sa sledećim dokumentima :

- Plan upravljanja lučkim područjem za smještaj stranin plovnih objekata i njihovih posada za vrijeme trajanja pandemije COVID 19 (0308-1721 od 01.10.2020g);
- Uputstvom za siguran rad - U.07 (P.29).

9.1 Izlazna dokumentacija

Iz ove procedure proizlaze ili se koriste sledeći obrasci i zapisi:

Br	Naziv dokumenta	Id. oznaka	Period izdavanja	Odlaganje		Period čuvanja
				R-	FL-	
1.	Kontrolni list čišćenja/dezinfekcije	Lko 71				1.god
2.	Izveštaji o zaštiti i zdravlju na radu zaposlenih	Eksterni dok.br:8	po potrebi	08		5 god.
3.	Evidencijao predhodnim i periodičnim zdravstvenim pregledima	Eksterni dok.br:9	po potrebi	08		5 god.
4.	Izveštaj o dokumentaciji iz zaštite zdravlja na radu	Eksterni dok.br:12	po potrebi	08		5 god.

10. PRILOZI

- Prilog 1: Plan upravljanja lučkim područjem za smještaj stranin plovnih objekata i njihovih posada za vrijeme trajanja pandemije COVID 19 (0308-1721 od 01.10.2020g);
- Prilog 2: Smjernice za čišćenje površina u kojima je boravila osoba pod sumnjom na zarazu koronavirusom Covid-19 (IJZ CG)
- Prilog 3: Table obavještenja – Mjere i preporuke zaštite od korona virusa;